

## Staten svigter egne ambitioner for skovrejsning

**Staten satser i stedet på at støtte små privat skovrejsninger. Det er ærgerligt, for staten er meget bedre til selv at rejse ny og større skov. Det viser en dugfrisk undersøgelse fra Landskabsværkstedet.**

Skovtilplantningen finder ikke sted i det tempo, som politikerne ellers har besluttet. I perioden 1990-2008 er der plantet under halvdelen i forhold til den politiske målsætning. Det skyldes især et stort efterslæb i den offentlige skovrejsning, der pga. dårlig økonomi og manglende prioriteringer, ikke mindst indenfor de seneste ti år, går meget langsomt.

Forstkandidat Jørgen Nimb Lassen fra Landskabsværkstedet beretter: *”Det er i høj grad problematisk, da det især er den offentlige skovrejsning, der lever op til samfundets forventninger om indhold og kvalitet. Vores evaluering konkluderer klart, at kvaliteten af de offentlige skovrejsninger er højere end i de private skovrejsninger. Ikke kun på fordi de statens skove er meget større og bedre udformet til glæde for danskerne, men også fordi Skov- og Naturstyrelsen har et kyndigt personale til sin rådighed.”*

I sidste halvdel af 1980'erne kom en stigende opmærksomhed omkring de fordele, en øget skovrejsning ville medføre for bl.a. friluftsliv, natur, miljø, klima, men også som alternativ til marginal landbrugsproduktion. Dette førte i 1989 til Folketingets beslutning om at fordoble det danske skovareal i løbet af en trægeneration 80-100 år. Interessen er efterfølgende blevet bekræftet i forskellige omgange, bl.a. i Danmarks Nationale Skovprogram fra 2002.

Landskabsværkstedet skønner, at der siden er brugt i alt ca. 1.700-1.850 millioner kroner på de sidste 20 års skovrejsning, hvilket nogenlunde er lige fordelt mellem midler brugt på offentlig skovrejsning og på støtte til privat skovrejsning. Sammenholder man imidlertid samfundsmidlerne med det opnåede antal hektar skov, koster det samfundet kun det halve at anlægge nye private skove med offentlig støtte, set i forhold til nyanlæg af offentlige skove.

*”Men her skal man huske på, at ny statslig skov ejes af samfundet, som om nødvendigt kan sælges igen, modsat støtten til de private skove, der alene tilfalder de private skovejere. Sådanne tilskud skal derfor honoreres gennem disses skoves samfundsmæssige nytte og værdi. Og her halter de små private skove altså bagefter de større og veldrevne offentlige skove”,* udtaler Jørgen Nimb Lassen, Landskabsværkstedet.

Et udgangspunkt for diskussionen er Landskabsværkstedets evaluering af de nye skove, der er rejst i perioden 1989-1998, og som i to omgange har været underkastet et nærmere skoveftersyn, først i 1999 og igen i 2009. Skovevalueringerne er primært gennemført for at undersøge, hvorvidt de ressourcer, som samfundet har brugt på at øge skovarealet, er anvendt hensigtsmæssigt i forhold til målsætningerne med skovrejsningen, herunder særligt i forhold til friluftslivet. Her viser evalueringen, at de støttede private skove ofte er for små til at spille nogen væsentlig samfundsgavnlig rolle.



**LANDSKABS  
VÆRKSTEDET**

Landskabsværkstedet  
Frederiksberg Runddel 3F  
2000 Frederiksberg  
T: +45 3336 3876

[www.landskab.nu](http://www.landskab.nu)  
[info@landskab.nu](mailto:info@landskab.nu)

Dato: 17. juni 2010  
Sag: PM - Skovrejsning

Foreningen  
Landskabsværkstedet,  
CVR-nr. 21 65 35 00

## **Pressemeddelelse 17. juni 2010**

Jørgen Nimb Lassen siger: ”*Dette gælder særligt i forhold til friluftslivet, hvor det ofte kun er skovejeren selv og eventuelt nogle få jagtlejere, der har glæde af de mindre private skove. Samtidig er hensynet til det almene friluftsliv sjældent prioriteret eller i det hele taget muligt*”.

Særligt har størrelsen konsekvenser for udfoldelsesmulighederne og de faktiske adgangsmuligheder til skoven. I to tredjedele af de støttede private projekter er adgang ikke til stede i tilstrækkelig omfang eller slet ikke mulig. Begrænsningen er oftest en psykisk barriere, idet den besøgende enten skal tæt forbi en privat bolig, mødes af private skilte eller på anden måde føler sig på privat område. Nogle af de private skovejere er heller ikke bekendt med gældende lovgivning, hvilket blandt andet kan udmønte sig i en uhensigtsmæssig adfærd, der holder eller skræmmer andre brugere bort.

Desuden er der problemer med privatskovenes indre veje og stier, samt juridiske begrænsninger for friluftslivets færdselsmuligheder. Det betyder bl.a., at skovgæsten ikke må færdes andre steder end på de utilstrækkelige stier og veje. Endelig er der oftest kun få oplevelsesværdier tilstede, og som tilmed kan være sværere at understøtte i de mindre skove end i de store.

Omvendt forholder det sig med de større statslige skovrejsninger, der for det meste tager sig bedre ud. Her kan det oftest både ses og mærkes, at friluftslivet et vigtigt formål med skovrejsningen. De offentlige skove ligger ofte bedre placeret, er mere tilgængelige, og der er en bredere variation af faciliteter og oplevelsesmuligheder. Stier og veje er generelt bedre udført. Det gælder både med hensyn til deres befæstning, vejforløb og sammenhængende forløb. Samtidig er der for det meste tænkt over skovens tilpasning i landskabet. Træartsvalget er også mere professionelt udført med større variation i både skovudtryk og plantevalg, og der er mere fokus på løvtræ og lokalitetskortlægning. Endelig sikrer lovgivningen også bedre adgangsforhold i statsskovene. Ligesom tilstedeværelsen af et veluddannet personale sikrer gode vilkår for bl.a. naturnær skovdyrking, men også friluftsliv og natur.

Når det gælder friluftslivets muligheder overgår de offentlige skovrejsninger således de private skovrejsninger ved at tilvejebringe langt flere muligheder for borgernes friluftsliv. Der findes dog også meget fine private skoveksempler, men i praksis ligger de enten dårligt placeret eller også er der andre forhold, som hæmmer offentlighedens adgang. Resultaterne gør det relevant at stille spørgsmålstegn ved, om det overhovedet er realistisk at gøre sig forventninger om, at de mindre private skovrejsninger kan bidrage signifikant til bedre friluftsmuligheder?

Jørgen Nimb Lassen svarer: ”*For ejeren og enkelte naboer måske, men for det almene friluftsliv, NEJ. Her anvender man helt sikkert bedst ressourcerne ved at etablere nye offentlige skove. Skal man imidlertid fastholde støtten til de private skovrejsninger, bør man nok sikre sig, at de private projekter kommer friluftslivet mere til gavn. Det handler her om at skærpe kravene til offentlig støtte*”.

---

### **Flere oplysninger fås hos:**

Forstkandidat Jørgen Nimb Lassen, Landskabsværkstedet,  
T: +45 3070 7518, E: [jnl@landskab.nu](mailto:jnl@landskab.nu), H: [www.landskab.nu](http://www.landskab.nu)

Hent rapporter og fotos på [www.landskabsvaerkstedet.dk/skovrejsning.html](http://www.landskabsvaerkstedet.dk/skovrejsning.html)